

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Божидар Борисов АНДОНОВ

за трудовете и академичната дейност на д-р Ивайло Красимиров Шалафов, единствен участник в конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент", обявен от СУ "Св. Климент Охридски" по професионално направление 2.4. Религия и теология (Църковна дипломация и протокол)

Конкурсът за "доцент" е обнародван в ДВ, бр. 61/09.07.2013 г. Гл. ас. д-р Ивайло Красимиров Шалафов е единствен кандидат. Документацията по конкурса е пълна според нормативните изисквания. На първото заседание на научното жури бях предложен и избран за написване на становище по конкурса.

Гл. ас. д-р Ивайло Красимиров Шалафов е завършил Богословския факултет при Софийския университет "Св. Климент Охридски" (1995-2000). В периода 2009-2010 той успешно докторира в Богословския факултет на СУ "Св. Климент Охридски" с дисертацията си „Княз Фердинанд I и Българската екзархия в периода 1887-1908“.

Д-р Ивайло Шалафов участва в конкурса с една монография - "Йерархичност и порядък", монография в съавторство „Истината за Царските имоти“ и статиите „Цар Фердинанд в изгнание 1918-1948“ и „Протопрезвитер Георгий Шавелски и развитието на Православното пастирско богословие в България“. Всички са публикувани след 2010 г., т.е. след докторантурата на кандидата.

Монографията "Йерархичност и порядък" е фактически съчинението с което д-р Ивайло Шалафов участва в конкурса. В него авторът очертава теоретичния дискурс на важния за нашата Православна църква проблем за йерархичността, която свързва църковния протокол с традициите и практиките на православното богослужение. Вземането под внимание на този проблем е от особена важност за правилното познаване и изпълнение на църковния протокол, което понятие е твърде всеобхватно, като се има предвид, че неговите правила, традиции и практики стъпват на основата на цялата история на Църквата, с нейното каноническо устройство, богослужение, проповед, епистолярно богатство и традиция.

Съгласен съм с изразеното мнение в научната разработка на д-р Ивайло Шалафов, че църковните норми имат съществени различия от съвременните правила на светското поведение и лежат в традицията на Църквата, в нейната дълговечност и най-

вече в нейната Богоустановеност.

За съжаление трябва да отбележим, че досега не е имало последователна научна дискусия у нас върху историята, традициите и практиките на църковния протокол. А от досегашните изследвания става ясно, че публикуваните изявления по някои въпроси за йерархичността и църковния протокол, не съответстват адекватно на съвременното теоретично осмисляне на проблема. Дори този факт не се разглежда като дефицит. Ето защо предложената ни монография на д-р Ивайло Шалафов е един много сполучлив отговор и ориентира основно целта си в няколко направления:

- Разкрива основаната на Св. Писание и Св. Предание, на постановленията на свещените канони както и на апостолското приемство и древната старозаветна практика, йерархичност в нейните три богоустановени степени - епископат, свещенство и дякония;

- Дава не само основа на произхода, развитието и съвременната употреба на свещените одежди, инсигнии и офикии, но биват разглеждани от гледната точка на т. нар. правителствена йерархия, включваща в себе си целия сонм на епископата - от новохиротонисания епископ до интронизирания патриарх;

- Компетентно и аргументирано се разглежда зараждането, утвърждаването и развитието на църковната хералдика с нейните правила, особености, елементи й традиции, и се дава общ каталог на съществуващите понастоящем отличия и награди на Поместните автокефални църкви.

Предложената от д-р Ивайло Шалафов монография, на базата на неговите изследвания върху йерархичността и църковния протокол, съставляват негов важен теоретичен принос за обогатяване на цялостната дисциплина на църковния протокол, която за традицията на нашата висша богословска школа се явява сравнително нова и недостатъчно изследвана.

Монографията е самостоятелно научно изследване и е композирана добре. Конструкцията й отговаря на темата. Главите и подточките са разпределени балансирано и тяхният надслов отговаря на съдържанието. Отделните глави също са разработени успешно и данните се реализират критично.

Използваната литература е релевантна на съдържанието на научната разработка и достатъчна в информационно отношение.

Препоръки:

Моите препоръки към кандидата са за научния апарат на монографията. В нея има абзаци, обобщения и твърдения, които са без съответна посочка под черта както и

не всички посочки под черта са дадени прецизно - едни са с *Вж.*, други със *Срв.* или пък липсват такива.

Тематиката в останалите приложени от д-р Ивайло Шалафов публикации е доста разнообразна. Разгледани са въпросите за:

- Изгнанието на Фердинанд I, първият Цар на нова България, който след 31 години царуване напуска своята втора Родина завинаги. Статията е посветена на последните 30 години от живота на най-дълго царивалия владетел от Третото българско царство, т.е. от 1918 г. до смъртта му през 1948 г.;

- Съвместната монография „Истината за Царските имоти“ третира нашумелия в нашето общество въпрос за имотите на царското семейство от историческа, юридическа и етична страна.

- Приносът на протопр. Георги Шавелски за развитието на Православното пастирско богословие в България, като се спира на богатото му научно творчество и богословски трудове, чийто апогей достига в България.

Прави впечатление, че той разглежда всички тези проблеми с вещина и добра аргументация.

В рубриката „Лични впечатления ” бих споделил, че от 2006 година познавам научно-изследователската дейност на колежата гл. ас. д-р Ивайло Шалафов и се радвам на научното му израстване.

Нямам съвместни публикации с кандидата. Нямам принципни несъгласия с негови теоретични постановки и касаещи академизма активности.

На основата на направения анализ на научната продукция, на личните и преподавателски достойнства на кандидата д-р Ивайло Шалафов давам своя положителен вот и убедено пледирам пред уважаваното научното жури да препоръча на почитаемия Факултетен съвет на Богословския факултет при СУ “Св. Климент Охридски” той да бъде избран за доцент по професионално направление 2.4. *Религия и теология (Църковна дипломация и протокол).*

София, 15. 11. 2013 г. Проф. д-р Божидар Андонов